

Datum

Yttrande

Adress

August Palms Plats 1

Diarienummer

STK-2022-822

Till

Socialdepartementet

**Remiss från Socialdepartementet - Vägen till ökad tillgänglighet - delaktighet, tidiga insatser och inom lagens ram (SOU 2022:22)
S2022/02635**

Yttrande

Malmö stads yttrande gäller främst de förslag som berör den kommunala hälso- och sjukvårdsverksamheten, direkt eller indirekt, samt de patienter i kommunen som får insatser från den kommunala hälso- och sjukvården. Dessa är främst sjuka äldre och personer med funktionsnedsättning. Även skolbarn med psykisk ohälsa omfattas av yttrandet.

Generella kommentarer

Utredningen har beaktat flera av synpunkterna som lämnades på delbetänkandet av remissinstanserna, vilket är positivt. Malmö stad anser att många av utredningens förslag är bra, och kommer att påverka ovan nämnda grupper positivt. Detta gäller dock inte alla förslag. Yttrandet avser främst det som Malmö stad anser saknas i betänkandet, eller som behöver förtydligas.

Utredningen avser oftast bara den verksamhet regionerna bedriver när primärvård nämns i betänkandet. Det är önskvärt att i högre grad även beakta den som bedrivs av kommunerna. Att den kommunala hälso- och sjukvård inte behandlas tillräckligt i utredningen, gör både att det kommunala ansvaret inte synliggörs, och att hela vårdkedjan inte omfattas.

För att det ska bli en sammanhållen god och nära vård, krävs en sömlös vårdkedja med nära samarbete mellan regioner och kommuner, vilket en eventuell kommande proposition bör beakta. I sammanhanget vill stadskontoret påpeka vikten av att även beakta utredningen Nästa steg - Ökad kvalitet och jämlikhet i vård och omsorg för äldre personer (SOU 2022:41) som har presenterat förslag och bedömningar avseende kommunal hälso- och sjukvård. Den är för närvarande utsänd på remiss.

Det finns en demografisk aspekt som inte lyfts i utredningen. I stora delar av Sverige kommer antalet äldre att öka fram till 2030, samtidigt som personer i arbetsför ålder kommer att minska. Detta kommer att påverka kommunernas möjlighet till personal- och

kompetensförsörjning inom hälso- och sjukvård. Kommunerna står idag för omkring 25 procent av landets samlade hälso- och sjukvårdskostnader, och det lyfts inte tydligt i utredningens förslag.

Kommentarer om vissa av utredningens förslag

4.4.16 //Det ska också införas en bestämmelse som anger att patienten ska anses frivilligt avstå från information om tidpunkten för vård om patienten getts möjlighet att välja mellan olika tidpunkter för vård och avstått från att välja en sådan tidpunkt.

5.5.1 Informationskravet ska utökas och tillgången till samlad och digital information ska stärkas

Synpunkterna avser båda förslagen ovan.

Malmö stad framhåller att förslagen inte tar hänsyn till personer med funktionsnedsättningar som medför svårigheter att ta till sig information, svårigheter att kommunicera och/eller nedsatt förmåga att fatta beslut. Det är mycket viktigt med individuellt anpassad information samt att använda stödjande metoder såsom kognitiva och kommunikativa hjälpmedel, framför allt om utredningens förslag genomförs.

Personer med kognitiv, intellektuell eller psykisk funktionsnedsättning kan behöva stöd för att bedöma behov av vård och för att söka vård då det behövs. Alla anhöriga, och andra som stöttar dessa personer, har inte hälso- och sjukvårdsutbildning, och därför behöver information också kunna ges till dem.

6.2.3 Behov av ökad utbildning inom primärvården

Det är bra att utredningen bedömer att utbildning ska ingå i primärvårdens uppdrag. Det finns ett stort behov av att stödja och stärka kunskapen kring hur en primärkommunal hälso- och sjukvård bedrivs. Detta måste ske i samarbete med olika aktörer, och ansvaret kan inte enbart läggas på kommunerna.

För att kunna utbilda fler legitimerad personal, behöver platserna för verksamhetsförlagd utbildning, VFU, bli fler. Detta kräver tillräckligt med legitimerad personal i kommunerna som kan handleda. Det finns kompetensförsörjningsproblem inom hela hälso- och sjukvården. I utredningen lyfts bristen på läkare inom primärvården, men inte så tydligt bristen på legitimerad personal inom den kommunala vården.

7.9.4 En gemensam väg in för barn och unga som upplever psykisk ohälsa

Vad gäller vård för barn och unga som upplever psykisk ohälsa så bedömer Malmö stad att det är av vikt att beakta de lokala förutsättningarna. Malmö har en pågående samverkan mellan barn- och ungdomspsykiatri och kommunens elevhälsa. Om regeringen beslutar att avsätta ekonomiska medel för utveckling så är det en fördel om det ges möjlighet att utforma lokala överenskommelser om hur dessa ska fördelas.

Även den kommunala primärvården och den regionala habiliteringen bör vara en del i arbetet med barns psykiska hälsa, vilket inte lyfts i utredningen.

Ordförande

.....
Katrin Stjernfeldt Jammeh
.....

Sekreterare

.....
Pernilla Mesch
.....